

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERIUMA**

Szigorúan titkos!
Különösen fontos!

10-21/33/1958

Szám 3

Hőnypok befizetés. 1958. évi - k,

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK
33. számú PARANCSA**

Budapest, 1958. december 5.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

10-21/33/1958

Szám 3

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERÉNEK 33. számú PARANCSA

Budapest, 1958. december 5.

1956. október 8-án a 94. számú Belügyminiszteri Parancs mellékletként kiadásra került „Az államvédelmi szervek ügynöki munkájának alapelvei“. Az eltelt idő tapasztalatai alapján megállapítható, hogy az alapelvek betartásával az ügynökséggel való munkában érték el eredményeket a szocialista törvényesség megszilárdításában, az ellenség elleni harcban.

Ugyanakkor megállapítható az is, hogy több helyen az alapelveket nem tartották be és törvénytiséteket követtek el. Több esetben az ügynökséget nem az alapelvekben meghatározott céllal és módon szervezték be, használták fel.

A Belügyminisztérium Politikai Nyomozó Főosztály szerveinek ügynökséggel való munkájában a törvényesség megszilárdítása, az ügynökség célszerű beszerzése és felhasználása, az elmúlt időben az operatív munkában szerzett jó tapasztalatok általánosítása és gyakorlatban való felhasználása szükségessé tette az 1956. október 8-án kiadott alapelvek bizonyos kiegészítését, módosítását.

A módosított „Az állambiztonsági szervek ügynöki munkájának alapelvei“ című okmányt kiadom. Az alapelvek elsajátítása és gyakorlatban való alkalmazása érdekében

m e g p a r a n c s o l o m :

1. A BM. Politikai Nyomozó Főosztály központi és megyei (budapesti) osztályok vezetői tegyék oktatás tárgyává a

módosított szabályzatot és biztosítsák, hogy az operatív állomány munkáját ennek alapján végezze.

2. A Belügyminisztérium Tanulmányi és Módszertani Osztálya az alapelvek helyes ismertetésére, helyes értelmezésére és megmagyarázására dolgozzon ki előadásokat.
3. Az előadásokkal egybekötve meg kell szervezni az operatív alapelvek feldolgozását, hogy az operatív állomány azt helyesen értelmezze és munkájában alkalmazza.

Jelen parancsokkal az 1956. október 8-án kiadott „Az államvédelmi szervek ügynöki munkájának alapelvei” című okmányt és a 94. számú belügyminiszteri parancsot hatályon kívül helyezem és bevonom.

BISZKU BÉLA sk.
belügyminiszter

Jóváhagyom:

BISZKU BÉLA

a Magyar Népköztársaság Belügyminisztere
Budapest, 1958. december 8.

**A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel**

A BELÜGYMINISZTÉRIUM ÁLLAMBIZTONSÁGI SZERVE ÜGYNÖKI MUNKÁJÁNAK ALAPELVEI

A Magyar Népköztársaság Belügyminisztériuma állambiztonsági szerve munkáját az MSZMP Központi Vezetősége és a Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány irányításával végzi. A BM állambiztonsági szerve munkájának alapját a párthoz, a kormányhoz, a hazához, a dolgozó néphez való hűség képezi.

A BM állambiztonsági szerve a népi állam, a Magyar Népköztársaság védelmi szerve, az osztályharcban a munkásosztály fegyvere. Fontos szerepet tölt be a munkásosztály államának védelmében, mert a népi demokratikus rendszer ellen szervezkedő, aknamunkát folytató ellenség felderítésével és ártalmatlanná tételével van megbízva.

A Belügyminisztérium állambiztonsági szerveinek fő feladata

1. Időben felderíteni, megszakítani, leleplezni az imperia-
lista, kapitalista országok hírszerző és elhárító, valamint
egyéb ellenséges szerveinek hazánk ellen irányuló kém,
terror, szabotázs, diverziós és egyéb kártevő, felforgató
tevékenységét.

2. Időben felderíteni, megszakítani és leleplezni a hazánk területén működő belső reakciós erők ellenséges aknamunkáját, az illegális fegyveres szervezkedéseket, szabotázsokat, terrorcselekményeket, valamint az ellenforradalmi tevékenységet, propagandát kifejtőket. Megszervezni a népgazdaság, a fegyveres erők, a tudományos és kulturális élet védelmét az ellenség behatolása ellen.

A Belügyminisztérium állambiztonsági szerveinek fő eszköze az ügynökség

A Belügyminisztérium állambiztonsági szerve az előtte álló feladatok eredményes végrehajtása érdekében titkos operatív eszközöket alkalmaz. Az állambiztonsági szervek titkos operatív eszközei közül legfontosabb az ügynökség.

Ügynökség alatt a Belügyminisztérium állambiztonsági szerve részéről titkos együttműködésbe bevont olyan személyeket értünk, akiket felhasználunk az imperialista hírszerző szervek hazánk ellen irányuló ellenséges tevékenységének, valamint az országon belül élő belső reakciós erők, ellenséges elemek tevékenységének, aknamunkájának felderítésére, dokumentálására, ellenséges tevékenységük félbeszakítására, megakadályozására.

Az ügynökséget funkciója, feladata és felhasználása alapján az alábbiak szerint osztályozzuk

- I. Ügynök.
- II. Informátor.
- III. Rezidens.
- IV. „K” és „T”-lakás tulajdonos.

I. Ügynök

A Belügyminisztérium állambiztonsági szervei részéről titkos együttműködésbe bevont olyan személy, aki személyi tulajdonságai és hírszerző lehetőségei

alapján alkalmas az ellenséges kör bizalmának megnyerésére, az imperialista ügynökség és népellenes elemek felderítésére, tevékenységük dokumentálására, megakadályozására!

Ügynököt az alábbi feladatok végrehajtására lehet felhasználni:

Ellenséges, kémkedést végző személyek, csoportok, szervezetek aknamunkájának felderítésére, ellenséges tevékenységük megelőzésére, megszakítására, bomlasztására és dokumentálására.

Az ellenséges személyek, vagy csoportok vezetőinek, tagjainak, azok kilétének megállapítására, az ellenséges szervezet felderítésére.

Terveik, konkrét ellenséges tevékenységük felderítésére.

Aknamunkájuk, módszereik, kapcsolattartásuk formáinak megállapítására.

Anyagi bázisuk, technikai felszerelésük, azok forrásainak felderítésére, azoknak a kontingenseknek megállapítására, amelyekre aknamunkájuk során támaszkodnak.

A fenti fő feladatokon kívül az ellenség tevékenységének felderítése érdekében egyéb feladatokra is felhasználható.

Az ügynöknek megfelelő személyi tulajdonságokkal és hírszerző lehetőséggel kell rendelkeznie!

Különleges esetekben (terror, diverzió, hazaárulás), amikor az ügynöknek jelzésadásra nincs lehetősége, köteles megakadályozni az ellenséges bűncselekmény végrehajtását. Ez történhet a végrehajtásról való lebeszéléssel és ha kell, életé árán is az eszközök megsemmisítésével, megrongálásával, eltüntetésével.

Az ügynök fontosabb személyi tulajdonságai:

A BM állambiztonsági szerveihez való őszinteség, engedelmesség, fegyelmezettség, bátorság, konspirációs és megfigyelőkészség, emlékezőtehetőség, kezdeményezés és határozottság, könnyen tudjon új ismeretséget kötni, az állambiztonsági szervet érdeklő személyek bizalmát megnyerni.

Az ügynök hírszerző lehetősége:

Azok a lehetőségek és tulajdonságok, melyek segítségével végrehajtja az állambiztonsági szervektől kapott feladatokat (múltja, kapcsolatai, társadalmi helyzete, képzettsége stb.). Az ügynök személyi tulajdonságát és hírszerző lehetőségét az operatív tiszt állandó neveléssel és vezetéssel fejleszse!

Az ügynököt képessége, tulajdonsága, feladata és felhasználása alapján az alábbiak szerint osztályozzuk:

1. **Belső ügynök:** akit rendszerint osztályidegen állományból, főleg ellenséges körből, vagy a feldolgozandó csoportból szervezünk be. Az ügynök ellenséges körben, vagy az ellenséges személy mellett végez felderítő munkát. A belső ügynök beszervezéssel, vagy bevezetéssel töltheti be funkcióját.
2. **Utazó ügynök:** a Belügyminisztérium állambiztonsági szerve megbízásából állandó lakóhelyétől távol, az ellenséges kör tartózkodási helyén végzi felderítő feladatait. Feladatát a természetesen kialakult, vagy a mesterségesen megteremtett operatív helyzet segítségével utazások során oldja meg.
3. **Beszervező ügynök:** a Belügyminisztérium állambiztonsági szerve megbízásából beszerzésre alkalmas jelöltek kutat fel, azokat megközelíti, tanulmányozza, beszerzésre előkészíti és — amikor a konspiráció, vagy más körülmények ezt szükségessé teszik — a beszerzést végrehajtja. Az ilyen ügynököt rendszerint az országon túl alkalmazzuk.
4. **Összekötő ügynök:** a Belügyminisztérium állambiztonsági szerve megbízásából más ügynökkel való összeköttetés megteremtésére, illetve kapcsolattartásra használható fel, mivel konspirációs, vagy egyéb okok miatt az ügynök és az állambiztonsági szerv között a személyes kapcsolattartásra lehetőség nincs. Egyes kivételes esetektől eltekintve önálló eligazításra joga nincs.
5. **Kutató, vagy felismerő ügynök:** a Belügyminisztérium állambiztonsági szerve megbízásából felkutatja, vagy fel-

ismeri az állambiztonsági szerveket érdeklő, ellenőrzés, vagy kutatás alatt álló személyeket.

Külön kategória a fogda ügynök: aki a Belügyminisztérium állambiztonsági szerve megbízásából a letartóztatásban levő és elítélt ellenséges személyek körében végez operatív felderítő munkát. Maga is büntetését tölti, vagy ügyében a vizsgálat már befejeződött, saját és társainak bűnös cselekményét őszintén feltárta, bűncselekményét beismerte és megbánta.

Esetenként szabadlábon levő ügynököt is fel kell és fel lehet használni ezen célra.

Ügynöknek beszervezhetők magyar és külföldi állampolgárok, ellenséges körhöz tartozók, szükség esetén becsületes hazafiak.

Különleges esetekben, ha az operatív érdek úgy kívánja, MSZMP-tag is beszervezhető!

Amennyiben az MSZMP-tagok beszervezése terhelő, vagy kompromittáló adatok alapján történik, a felmerült adatokról tájékoztatni kell a felsőbb pártszervek első titkárát (Budapesti Pártbizottság titkárait, megyei pártbizottságok I. titkárát, kerületi pártbizottságok I. titkárát, hadsereg pártbizottság titkárát). Közölni kell, hogy az állambiztonsági szerv operatív érdekből az illetőt felhasználja. A Központi Vezetőség hatáskörébe tartozó párttagokról a Politikai Nyomozó Főosztály vezetője, a többiek-ről a központi és megyei politikai osztályvezetők adják meg a tájékoztatást.

II. Informátor

A Belügyminisztérium állambiztonsági szerveivel titkos együttműködésbe bevont olyan személy, aki személyi tulajdonságainál és hírszerző lehetőségeinél fogva alkalmas arra, hogy ellenséges cselekményekkel gyanúsítható személyek, vagy csoportok tevékenységének külső tényei felderítésében és megfigyelésében részt vegyen és tájékoztassa azokról az állambiztonsági szerveket, valamint az operatív feldolgozó munka részfeladatait végrehajtsa!

**Az informátort
az alábbi fő feladatok végrehajtására lehet felhasználni:**

Külső és belső ellenség bázisait képező kategóriák tanulmányozására, az ellenséges tevékenység folytatásával gyanúsított elemek felderítésére.

Objektumokban aknamunkát kifejtő, diverzió, terrorcselekmények, szabotázs elkövetésére készülő ellenséges személyek tevékenységének felderítésére, megakadályozására.

Rendkívüli esetek kivizsgálásánál felmerülő részfeladatok elvégzésére.

Államtitok védelmére.

Környezettanulmánynál egyes személyekre vonatkozó adatok gyűjtésére.

Államellenes bűnözők felkutatása során.

Az informátor feladatát foglalkozása, érintkezési köre, személyes képességei és tehetsége figyelembevételével kell meghatározni!

Informátort főleg megbízható, a népi demokratikus rendszerhez hű állampolgárok köréből szervezünk be. Szükség esetén MSZMP-tag is beszervezhető. Beszervezhetőek azonban olyan ellenséges kategóriákból származó személyek is, akik jelenleg ellenséges tevékenységet nem folytatnak, de múltbeli tevékenységük, vagy szociális helyzetük alkalmassá teszik őket az ellenesség bizalmának élvezésére.

Informátornak tilos beszervezni: az MSZMP országos, megyei (budapesti), járási választott vezetőit, függetlenített munkatársait, a kormány tagjait, a KISZ országos, megyei függetlenített vezetőit, a szakszervezetek országos függetlenített vezetőit.

III. Rezidens

A rezidens a Belügyminisztérium állambiztonsági szervének titkos munkatársa, aki személyi tulajdonságainál és helyzeténél fogva alkalmas arra, hogy az operatív tiszt irányítása és ellenőrzése mellett az informátorok egy csoportját vezesse és nevelje. A rezidens az operatív tiszt segítője a hálózati munkában!

Rezidens politikailag szilárd, kellő élettapasztalattal rendelkező MSZMP-tag, vagy hazafias érzésű pártonkívüli személy lehet, aki szakmai elfoglaltsága mellett, operatív felkészültségénél fogva képes a hozzákapcsolt informátorok felderítő munkáját irányítani.

Nem lehet rezidensnek beszervezni: olyan személyt, akinek párt- és állami beosztásával ez a megbízás összeegyeztethetetlen (párttitkár stb.).

A rezidens kiválasztásánál és az informátorok hozzákapcsolásánál figyelembe kell venni a szolgálati, hivatali alá- és fölérendeltségi viszonyt. A rezidens és a hozzákapcsolt informátorok rezidentúrát képeznek. A rezidentúra alkalmazásának szükségességét a kialakult operatív helyzet határozza meg. Például: az operatív tiszt olyan helyzetben van, hogy személyesen nem tud kapcsolatot tartani az ügynökkel.

IV. „K” és „T” lakás tulajdonosok

Az állambiztonsági operatív szervek az ügynökséggel való biztonságos összeköttetés megszervezése, biztosítása érdekében „K” és „T” lakásokat létesítenek.

Konspirált lakás a Belügyminisztérium állambiztonsági szerve tulajdonát képező, meghatározott fedés alatt működő, az ügynökség fogadására, vagy egyéb operatív akciók lefolytatására felhasználható helyiség!

A lakás fedésére felhasználhatók az állambiztonsági szervek „T” állományú beosztottai, a gyakorlati munkában alaposan ellenőrzött hálózati személyek. A fedésre felhasznált személyeket ki kell oktadni a konspirációra, a lakás használatával kapcsolatos feladataira.

Találkozási lakás megbízható személy, vagy bizonyos hivatal birtokában levő helyiség, amelyek felhasználhatók az ügynökség fogadására!

A lakások kiválasztásánál fő követelmény a konspiráció, a zavartalan találkozási lehetőség, hogy a lakások alkalmasak legyenek a találkozások lefolytatására. Kapitalista külképviseletek szervei, feldolgozás alatt álló személyek lakásai ugyanabban az épületben nem lehetnek.

A lakástulajdonosok csak politikailag megbízható személyek, párttagok, vagy becsületes pártonkívüliek lehetnek. Kiválasztásuknál figyelembe kell venni a társadalmi és családi helyzetet, életmódot stb. A lakástulajdonosokat beszervezésük során feladataikra ki kell oktatni. A lakástulajdonosoknak a lakás felhasználásáért kölcsönös megállapodás szerint anyagi térítést kell adni, amennyiben erre nem tart igényt, esetenként célzerű jutalomban, ajándékban részesíteni.

Tilos találkozási lakás céljaira felhasználni: pártszervek, kormánysszervek, állami vezető szervek helyiségeit és e szerveknél dolgozó vezető beosztású személyek lakásait, az állambiztonsági szervek helyiségeit és e szervnél dolgozók lakásait.

V. Az ügynök beszervezése

Az ügynök beszervezésének első láncszeme a **kiválasztás**. A jó kiválasztás rendkívül fontos feladat. Kizárólag alapos tanulmányozás és gondos előkészítés után beszervezett ügynök képes az ellenséges személyek bizalmát megnyerni. Szándékaikat, terveiket mélyrehatóan felderíteni, tevékenységüket dokumentálni és félbeszakítani. A helyes kiválasztás, a sokoldalú tanulmányozás biztosítja az ügynökség eredményes munkáját és kizárja azt a lehetőséget, hogy soraiba alkalmatlan, vagy áruló személyek kerüljenek.

Szigorúan szem előtt kell tartani a jelöltek kiválasztása során:

1. A beszervezés célirányosságát:

- a) Új hálózati személy beszervezése tervszerűen, kizárólag operatív szükség esetén hajtható végre, konkrét cél és feladat megoldására. A szükségtelen, céltalan beszervezés tilos, mert felhígítja, alkalmatlan személyekkel túlzottan növeli a hálózat számát. Elősegíti a dekonspirációt, megkönnyíti az imperialista hírszerző szervek azon törekvéseit, hogy beépüljenek az állambiztonsági szervek ügynöksége közé. Főlösképpen leköti az operatív tisztek erejét.

A beszervezések kizárólag az állambiztonsági szerv feladatainak végrehajtása érdekében történhetnek!

- b) **Kivételesen egyes operatív intézkedések eredményes végrehajtása érdekében becsületes hazafiak „operatív**

kapcsolatként' felhasználhatók formális beszerzés nélkül. Erre a célra kizárólag politikailag feltétlen megbízható személyeket lehet felhasználni egy, vagy több alkalommal. Az együttműködésbe való bevonás csak önkéntesség alapján történhet. Az ilyen személyekkel alkalmilag kell a kapcsolatot tartani. Nem kell operatív hálózati nyilvántartásba venni. Az operatív kapcsolatok nem pótolhatják, nem helyettesíthetik a hálózatot. (Az operatív kapcsolatok felhasználását külön parancs szabályozza.)

2. A beszerzési jelölt megbízhatóságát:

A megbízhatóság megállapításánál tüzetesen tanulmányozni kell a jelöltre vonatkozó összegyűjtött anyagot. Figyelembe kell venni a megbízhatóság eldöntésénél a beszerzés alapját.

Hazafias alapon történő beszerzésnél a jelölt megbízhatóságát rendszerünkhöz, népünkhöz való hűsége, hazaszeretete, őszintesége, megfelelő erkölcsi tulajdonságai adják.

A terhelő, illetve kompromittáló adatok alapján történő beszerzésnél az ügynök megbízhatóságát az adja, hogy saját bűncselekményét beismeri, részletes vallomást tesz társai ellenséges tevékenységéről és a BM állambiztonsági szerveknek tett szolgálat alapján igyekszik elkövetett bűnét jóvátenni.

3. Beszerzési jelölt alkalmasságát:

Alkalmasság alatt a jelölt olyan személyi tulajdonságait, képességeit és hírszerző lehetőségeit kell érteni, amelyek segítségével sikeresen végrehajtja feladatait. Ha a beszerzés ellenséges csoportból történik, ismerni kell a jelölt helyzetét a csoportban, élvezi-e a személyek bizalmát, milyen a viszony a vezetővel és a tagokkal. Figyelembe kell venni a jelölt kiválasztása során, hogy az milyen érdeklődést kelthet a burzsoá hírszerző szervek számára, ilyen vonalon felhasználható-e.

4. A beszerzés megvalósításának lehetőségét:

Ezalatt azokat a körülményeket kell érteni, amelyek lehetővé teszik magát a beszerzést, biztosítják, hogy a jelölt beleegyezik a beszerzésbe.

5. Beszervezés előkészítése:

A jelölt ellenőrzéséből, tanulmányozásából, valamint a sikeres beszervezést biztosító körülmények létrehozásából áll!

a) A beszervezést alaposan elő kell készíteni. A jelöltet alaposan ellenőrizni, tanulmányozni kell. Helyesen kell meghatározni a beszervezés alapját és módszerét.

A tanulmányozás és ellenőrzés során részletes vizsgálat alá kell vonni a jelölt személyét és körülményeit. Prioritálni kell az operatív nyilvántartóban, ellenőrizni a hálózaton keresztül, környezettanulmány készítése, különböző anyagok gyűjtése (lakhelyén, munkahelyén, levéltárakban), vizsgálati anyagok felhasználása, külső lefigyelés, operatív technika alkalmazása.

A jelölt tanulmányozásának nélkülözhetetlen eszköze a leplezett előzetes megismerés.

A tanulmányozás feladata eldönteni:

A beszervezés célszerűségét.

A jelölt alkalmasságát.

A beszervezés alapját és módszerét.

A beszervezés helyét és idejét.

Tilos a megismerkedést párt vagy tömegszervezeti funkcionáriusok nevében végrehajtani és helyiségeiket e célra igénybe venni!

b) **A beszervezés helyének és idejének kiválasztása:**

A beszervezés helye, ideje és a meghívás módja döntően befolyásolja a beszervezés eredményességét!

A beszervezésnek olyan helyen kell lefolynia, ahol biztosítva van a nyugodt körülmény és a beszervezés titkossága. A beszervezés helyének kiválasztásánál figyelembe kell venni az ügynöki feldolgozás jellegét, a jelölt állampolgárságát, társadalmi helyzetét, nemét stb. Különösen függ a beszervezés helyének kiválasztása a beszervezés alapjától és módszerétől, valamint az egyéb operatív körülményektől.

Tilos beszervezéseket a párt, KISZ és tanács helyiségeiben végrehajtani!

A beszerzés időpontjának és helyének meghatározásánál a természetes és mesterséges operatív helyzetből kell kiindulni. Kizárólag a jelölt körülményeinek figyelembevételével határozható meg. Ezért az operatív tisztt köteles a jelölt távollétét környezete előtt megfelelően legalizálni.

Nagy gondot kell fordítani a beszerzésre való meghívás módjának helyes meghatározására. A meghívás ürügyeként különböző lehetőségeket kell felhasználni. A meghívás ürügye természetesnek látsszon, ne keltsen feltűnést a jelölt ismeretségi körében, alkalmazkodjon a jelölt életkörülményeihez.

6. Beszerzési javaslat tartalma:

A jelölt tanulmányozásának és ellenörzésének befejezése után javaslatot kell készíteni a beszerzésre.

a) A javaslatnak tartalmaznia kell:

Az üggy rövid ismertetését, amelyben a jelöltet foglalkoztatni kívánják.

A beszerzés céljának és szükségességének indoklását.

A jelölt életrajzi, előzetes tanulmányozás, ellenörzés és egyéb úton beszerzett jellemző adatait, valamint a személyes megismerkedés eredményét.

A terhelő, vagy kompromittáló adatait felsorolását, jogi erejű bizonyítékok megjelölésével.

A jelölt alkalmasságának és megbízhatóságának indoklását.

A beszerzés alapját és módszerét.

b) A javaslatához csatolni kell a beszerzés tervét, amely tartalmazza:

Ki, hol, mikor és kiknek a jelenlétében hajtja végre a beszerzést.

A meghívás módszere, távolléte legalizálásának módja.

Milyen mértékben és sorrendben használják fel a terhelő és kompromittáló adatokat.

A beszerzési beszélgetés irányának meghatározása.

Intézkedés a beszerzés megghiúsulása esetére.

7. Az ügynök beszerzésének alapjai:

a) Hazafias alapon:

Olyan személyek szervezhetők be, akik hazafias érzésükből, vagy lojalitásukból hajlandók együttműködni a Belügyminisztérium állambiztonsági szervével. Beszerzhetők olyan imperialista, kapitalista országok állampolgárai is, akik rokonszenveznek országunkkal, rendszerünkkel, vagy emigránsok, akik a titkos együttműködéssel jóvá akarják tenni bűnüket.

b) Terhelő, illetve kompromittáló adatok alapján:

Akik ellenséges körhöz tartoznak és róluk olyan terhelő, jogi erejű bizonyítékok állnak rendelkezésünkre, amelyek alapján bírói úton felelősségre vonhatók.

Kompromittáló adatként olyan anyagok használhatók fel, amelyeknek nyilvánosságra kerülésétől a jelölt fél, mert családja, hivatali köre, társadalmi kapcsolatai előtt kompromittálódnék.

Terhelő és kompromittáló adatok együttesen is felhasználhatók.

c) Előfordulhat ügynökök anyagi érdekeltség alapján történő beszerzése is.

8. Beszerzések a következő módszerek alapján hajthatók végre:

A beszerzés alapjának kiválasztása meghatározza a beszerzés végrehajtásának módszerét.

a) Meggyőzéssel:

Az operatív tiszt meggyőzi a jelöltet, hogy rendszeresen nyújtson segítséget a Belügyminisztérium állambiztonsági szervének az ellenséges személyek leleplezésében. Az együttműködés az önkéntesség betartásával jöhet létre.

b) Beszervezés terhelő, illetve kompromittáló adatok felhasználásával:

A jelöltet a meglevő terhelő, vagy kompromittáló adatok alapján kell a titkos együttműködésbe bevonni. A vallomást gyanúsított jegyzőkönyvben kell rögzíteni, melyben saját és társai bűnös tevékenységéről beismerő vallomást tesz.

c) Fokozatos bevonással a titkos együttműködésbe:

A jelöltnek bizonyos ideig nem kell felvetni a titkos együttműködés kérdését, hanem különféle megbízatásokkal kell ellátni és azok végrehajtásától függően dönteni a titkos együttműködésbe való bevonásáról.

Gyakran kell alkalmazni a régi értelmiségnél (tudósok, írók, művészek stb.), akik idegenkednek a Belügyminisztérium állambiztonsági szervével való titkos együttműködéstől.

A fokozatos bevonás módszere főképpen hazafias alapon történik.

9. Beszervezések engedélyezése:

Minden szervezés engedélyhez van kötve, engedély nélkül szigorúan tilos szervezéseket végrehajtani!

Ügynök és rezidens szervezését a központi (budapesti) és megyei politikai nyomozó osztályok vezetői és helyettesei, informátor szervezését a központban az alosztályok vezetői, megyékben a politikai nyomozó osztályok vezetői engedélyezik.

A II/1. és a II/4. osztály szerveinél a szervezések engedélyezésének rendjét a Politikai Nyomozó Főosztály vezetőjének külön parancsa szabályozza.

Az illegális csoportok vezetőinek, a kapitalista államok külképviseleti szervei beosztottainak és külföldi állampolgárok szervezéséhez a belügyminiszter, vagy a Politikai Nyomozó Főosztály vezetőjének engedélye szükséges.

Jelentős személyeknél, ahol a szervezés sikertelensége esetén a jelölt őrizetbevételének szükségessége áll fenn, a szervezés engedélyezésének rendje megegyezik az őrizetbevételek rendjével.

Terrorista kijelentéseket tevő, aktív népellenes propagandával foglalkozó, vagy ellenséges aknamunkában vezető szerepet betöltő és súlyos bűncselekményt elkövető személyt beszervezni tilos.

Az ellenséges csoportok, vagy szervezetek vezetőit csak olyan esetekben szabad beszervezni, amikor rajtuk keresztül az ellenséges csoportok, szervezetek felső irányító szervébe akarunk behatolni, vagy azokat bomlasztani.

A hálózati személyek kizárásának engedélyezése a hálózatról ugyanilyen formában történik.

10. A beszervezés végrehajtása:

a) A beszervezést a jóváhagyott terv alapján kell végezni. Minden beszervezés fontos szakasza a beszervezési beszélgetés, amely rendszerint két részből áll. Az első rész feladata a jelölt további tanulmányozása (erős és gyenge oldalai, őszintesége). A terhelő és kompromittáló adatok alapján történő beszervezés kihallgatással kezdődik, mivel a jelölt bűnös tevékenységgel gyanúsítható.

Miután az operatív tiszt meggyőződött a jelölt őszinteségéről és alkalmasságáról, térhet rá a beszervezési beszélgetés második részére, a beszervezés konkrét végrehajtására.

Az együttműködés kérdése felmerülhet a jelölt, vagy az operatív tiszt részéről is. A terhelő, kompromittáló adatok alapján történő beszervezésnél a rendelkezésre álló adatokat módszeresen a beszervezés sikere érdekében kell felhasználni. A beszervezésnél a titkos úton szerzett bizonyítékok felhasználásánál különös körültekintéssel kell eljárni. Nem szabad leleplezni annak forrását.

Azt a jelöltet, aki nem tesz beismerő vallomást, beszervezni tilos!

A beszervezést mindenkor a törvényes előírások betartásával kell lefolytatni.

Megfélemlítés, valótlan terhelő adatok használata, provokáció, különböző törvénytelen, kényszerítő módszerek alkalmazása, olyan ígéretés, amely nem teljesíthető, a beszervezés során tilos!

- b) A beszerzés végén írásbeli nyilatkozatot kell iratni a beszerzett személlyel a Belügyminisztérium állam-biztonsági szervével való titkos együttműködésről. A nyilatkozatban rögzíteni kell, hogy a jelölt felajánlja szolgálatait az állambiztonsági szerveknek. Ezalól egyes esetekben a beszerzést engedélyező vezető kivételt tehet.

A nyilatkozat vétele után a beszerzett személyt részletesen ki kell oktatni jövőbeni magatartására, a konspiráció betartására, távolmaradásának legalizálására stb.

Az operatív tiszt a beszerzett személyt fedőnévvel köteles ellátni. A kioktatás után meg kell adni első feladatát, amely ne legyen túl nehéz, bonyolult. Meg kell vele beszélni annak végrehajtási módját, meghatározni a következő találkozó idejét, helyét. Az újonnan beszerzett hálózati személlyel nem lehet azonnal „T”, vagy „K” lakásban találkozni, csak miután az operatív tiszt meggyőződött megbízhatóságáról. A találkozási időpont megjelölésénél figyelembe kell venni, hogy a beszerzés után rövid időn belül, 2—3 nap múlva szükséges az első találkozó lebonyolítása.

- c) **A beszerzés megtörténtéről jelentést kell készíteni, s ebben rögzíteni a beszerzés lefolyását, a hálózati személy milyen fedőnevet kapott, a találkozás helyét és időpontját. A jelentéshez csatolni kell a nyilatkozatot és az egyéb írásos dokumentumokat. Miután az operatív tiszt megkapta az engedélyt az ügynök foglalkoztatására, köteles azonnal nyilvántartásba venni, kitölteni a 6-os és a 6/c. kardonokat, felfektetni a beszerzett személy „B” és „M” dossziéját. Ha engedélyt nem kapott a foglalkoztatásra, anyagát irattározás végett küldje meg a BM II/11. Osztálynak.**

- d) A „B” dossziében el kell helyezni a beszerzett személyre összegyűjtött összes anyagokat, a Belügyminiszter Elvtárs 57. számú parancsában meghatározott sorrendben. El kell helyezni az összekötetés megszervezéséről, ellenőrzéséről, az átadás módjáról készült okmányokat. A „B” dossziéba betekinteni az ügynököt tartó operatív tisztén kívül, csak az osztályvezető engedélyével lehet.

A „B” dossziéból ki kell tűnni, hogy ki, mikor, milyen céllal tekintett be. Az összeköttetés biztosítására készített okmányoknak tartalmaznia kell, hogy hogyan van megszervezve az összeköttetés, a rendkívüli és biztosított találkozó, valamint a kapcsolat hosszabb időre történő megszakadása esetén milyen módon lehet azt helyreállítani.

Az „M” dossziéba az ügynökség által adott jelentéseket kell elhelyezni. A „B” és „M” dossziét rendszeresen tanulmányozni kell, melyet az ügynökség vezetésénél és nevelésénél kell felhasználni.

- e) A gondatlan munka, vagy egyéb körülmények következtében előforduló sikertelen beszerzés esetén, ha hazafias alapon történik, titoktartási nyilatkozatot kell venni. A terhelő és kompromittáló adatok alapján történő sikertelen beszerzésnél a jogi bizonyítékok alapján intézkedést kell tenni az illető előzetes letartóztatására, büntető eljárás megindítására. Sikertelen beszerzésről készített jelentés tartalmazza azokat az okokat, amelyek a megghiúsuláshoz vezettek.

Akik a beszerzést nem vállalták, ezeket is azonnal nyilvántartásba kell venni és anyagaikat átadni a BM II/11. Osztálynak.

VI. Az ügynök vezetése és nevelése

1. Az ügynök vezetésének és nevelésének célirányosnak, konkrétnek kell lennie. Az ügynökkel való foglalkozás egyéni legyen. Alapvető feladat az ügynök becsületességét, őszinteségét, politikai éberségét, tisztánlátását, a haza iránti odaadását állandóan fokozni.

Fontos alapelv a hálózati személyek állandó és gondos tanulmányozása, ellenőrzése!

A kötelező tanulmányozás és ellenőrzés szabályainak megsértése, elmulasztása előidézhetheti áruló ügynökök beburakodását az állambiztonsági szervek hálózatába.

Fokozott ellenőrzés, tanulmányozás alatt kell tartani az imperialista hírszerző szervek ügynökei közül beszerzett hálózati személyeket.

Az operatív tiszt a találkozások során alkalmazza az ügynök vezetésének, nevelésének különféle módszereit (politikai, szakmai, erkölcsi behatását). Nevelés közben az operatív tiszt vegye figyelembe, milyen alapon történt a beszerzés, az ügynök milyen képzettséggel, világnézettel, tulajdonságokkal stb. rendelkezik. Minden egyes hálózati személyt alapos politikai nevelésben kell részesíteni. Megfelelő rugalmasságot, hajlékonyságot kell tanúsítani. Különösen nagy jelentőséget kell tulajdonítani a politikai nevelésnek, amikor a hálózati személy imperialista hírszerző szervbe van beépítve.

2. A szakmai (operatív) nevelés módszerei:

Beszámoltatás az elvégzett feladatokról, jelentések értékelése, elemzése, új feladatok megadása, magatartási vonal meghatározása.

Az operatív tiszt köteles rendszeresen és alaposan felkészülni az ügynökkel való találkozásra.

A találkozások során be kell számoltatni az ügynököt az általa végrehajtott feladatokról. A beszámoltatás során tisztázni kell a nem világos részeket, rámutatni az elkövetett hibákra, értékelni a feladat végrehajtását. A foglalkozás azonban nem korlátozódhat kizárólag a konkrétan megadott feladatok végrehajtásáról szóló beszámoltatásra. A találkozón az ügynök mondja el, operatív szempontból milyen érdekes személyekkel találkozott, alakított ki kapcsolatot, milyen, operatív szempontból fontos momentumok jutottak tudomására. **A beszámoltatás alapján az ügynökkel írásbeli jelentést kell készíttetni a megadott feladat végrehajtásáról. A jelentés csak olyan kérdéseket tartalmazzon, amelyek az állambiztonsági szerveket érik.**

3. Az ügynök által készített jelentéseknek tartalmazni kell:

- a) Hol és mikor történtek az általa közölt események, adatok, kik voltak jelen, milyen aktivitást tanúsítottak, milyen volt a hálózati személy magatartása. Saját következtetéseit, észrevételeit megjegyzésként közölheti a jelentés végén. Az ügynök jelentéséből nem derülhet ki az ügynök személye, ezért a jelentést harmadik sze-

mélyben készítse el, fedőnévvel írja alá. A jelentést lehetőleg kézzel írja, arról másolatot nem készíthet.

- b) Az ügynök jelentését ellenőrzés nélkül nem szabad elfogadni és a vezetés felé továbbítani. Az ügynök jelenthet valótlan adatokat, eseményeket, jelentéseiben túlozhat, ezért **az ügynök jelentéseit minden esetben ellenőrizni kell.**

Az operatív munka minden eszközét fel lehet és fel kell használni az ügynök jelentésének ellenőrzésére. (Párhuzamos ügynökség, operatív technika, külső figyelés stb.)

- c) Az ügynöki jelentés továbbításakor az operatív tisztnek tilos a jelentés értelmét megváltoztatni, azt módosítani, korrigálni. Az operatív tiszt köteles az ügynök jelentéséből készült hivatalos dokumentumban rögzíteni a jelentéssel kapcsolatos értékelését, tervezett intézkedéseit, a soron következő fontosabb feladatokat.
- d) A jelentés átvétele után meg kell határozni az ügynök soron következő feladatát. A feladat meghatározásánál figyelembe kell venni az ügy jellegét, az ügynök lehetőségeit, képzettségét, felderítő munkában való jártasságát. Tanulmányozni kell a meglévő anyagokat, az előző jelentéseket, valamint meghatározni, hogyan és milyen módon hajtsa végre a kapott feladatot. Minden egyes konkrét feladat megadásánál ki kell dolgozni, meg kell határozni az ügynök számára azt a magatartásbeli vonalat, amely segítségével a feladatokat végrehajtja. A magatartási vonal meghatározásánál szigorúan ügyelni kell arra, hogy az ügynök megfelelő magatartást tanúsítson, ne provokáljon, ne keltsen gyanút, ne legyen tolakodó.
- e) Különösen bonyolult esetekben az ügynök feladatát és magatartási vonalát írásban kell kidolgozni, azt tanulmányoztatni és alá kell iratni az ügynökkel.
- f) Fejlesztetni kell az ügynök jellemét, pozitív tulajdonságait. Az erkölcsi behatást elősegíti az operatív tiszt személyes példamutatása, az ügynökkel való megfelelő kapcsolat kialakítása.

Az operatív tisztnek az ügynökkel emberségesen kell bánni, tilos velük baráti kapcsolatot teremteni és azokat személyes céljaira felhasználni!

Növeli az ügynök aktivitását a helyes jutalmazás. A jutalmazásnak ésszerűnek kell lenni, akkor alkalmazni, ha az ügynök jó eredményeket mutat fel, vagy nevelésében, serkentésére ez jó eszköznek bizonyul (például: beteg, vagy anyagi körülményei miatt rászorul). A jutalmazás többféle lehet, dicséret, anyagi juttatás, kiemagasló eredményes munka esetén a hazafias alapon dolgozókat kormánykitüntetésre is fel lehet terjeszteni, amennyiben az ügynöki munkát nem gátolja, nem dekonspirálja. Tilos az ügynököt indokolatlanul jutalmazni, mert ez felületességre, fegyelmezetlenségre és dezinformálásra vezethet. Az operatív tiszt köteles megakadályozni, hogy az ügynök az állambiztonsági szervezetekkel való kapcsolatát egyéni céljaira, nyerészkedésre, visszaélésre használja fel.

Az ügynök nevelésének fontos módszere, ha időnként a vezető is részt vesz a találkozókön, aki személyesen meghallgatja és értékeli a munkáját.

4. A rezidens irányítása:

- a) Módszereiben különbözik attól a munkától, amelyet az operatív tiszt az ügynökkel és informátorral végez. A rezidenssel való foglalkozásnak alaposabbnak kell lenni. Részletesen meg kell magyarázni a rezidentúra tagjaival kapcsolatos tennivalókat. Az operatív tiszt szabja meg számára a feladatokat, kiindulva a rezidens területén folyó ellenséges tevékenységből és az informátorok operatív lehetőségeiből. **A feladatok végrehajtásakor elvi és módszerbeli segítséget kell adni.** A részleteket azonban a rezidens dolgozza ki. A találkozókön során az operatív tiszt a rezidenssel mondasson véleményt az által hozott jelentésekről és beszélje meg azokat. Az operatív tiszt időnként személyesen vegyen részt a találkozókön. Ne csak hallgatója legyen annak, amikor az informátorok jelentést tesznek a rezidensnek, hanem maga is beszélgessen el velük. Mutassa meg a rezidensnek, hogyan kell a találkozókat jól megtartani.

A vezetők kötelesek a legfontosabb hálózati személyeket — olyanokat, akiknek munkája kvalifikált irányításra szorul — közvetlenül tartani. Az egyes hálózati személyekkel való közvetlen kapcsolattartás hozzásegíti a vezetőt a hálózati munka helyes irányításához.

VII. A kapcsolattartás megszervezése

A kapcsolattartás megszervezésénél figyelembe kell venni a konspirációt, a folyamatosságot és a tervszerűséget.

Kapcsolattartás az ügynökökkel történhet:

- a) személyesen,
- b) közvetítőn keresztül,
- c) technikai eszközök segítségével.

a) **A személyes kapcsolattartás** a legalkalmasabb és legfőbb módja az ügynökökkel való találkozásnak. Különösen fontos a személyes kapcsolattartás újonnan beszervezett ügynökökkel. A találkozások helyét és idejét az operatív tisztnak kell kijelölni, figyelembe véve az ügynök lehetőségeit. A találkozásokat előre meg kell tervezni, találkozási grafikont készíteni.

b) Ügynökökkel és rezidenssel csak „K” és „T” lakásokon szabad találkozni. ,

A „K” és „T” lakásokban csak ellenőrzött ügynökséggel szabad találkozni. Amennyiben valamelyik árulógyanusná válik, azokon a lakásokon a találkozókat az ügynökség többi tagjával be kell szüntetni, Párhuzamosan foglalkoztatott ügynököket egy ugyanazon lakásban fogadni tilos. A „K” és „T” lakásokat fél évenként ellenőrizni kell.

Kivételes esetekben — az osztályvezető, vagy helyettese engedélyével — megengedhető lakáson kívüli találkozás. (Még nem ellenőrzött, vagy konkrét ügyben még nem dolgozó, általános feladatokat végző ügynökök, vagy rendkívüli ügyekben sürgősség esetén.) Amennyiben lakáson kívüli találkozókra kerül sor, az operatív tisztnak köteles a találkozóakra alaposabban felkészülni és a találkozó titkosságát fokozottan biztosítani. Az informátorokkal is lehetőleg „K” és „T” lakásokon kell találkozni.

A rezidens köteles betartani a kapcsolattartás követelményeit (konspiráció, folyamatosság, tervszerűség) és olyan helyeken találkozni a rezidentúra tagjaival, ahol biztosítva van a találkozás konspiratív volta.

c) Közvetítőn keresztül és technikai úton történő találkozások:

Összekötő ügynök, postaládán, konspiratív cím és telefon, rádió, rejtkehely útján történik. Csak ott engedélyezhető, ahol a személyes kapcsolattartás nem valósítható meg.

Az ügynököket, ha feladatuk úgy kívánja, el lehet látni különböző eszközökkel (fényképezőgép, minifon, fedőigazolvány stb.). Ezek használatára ki kell oktatni. A feladat végrehajtása után be kell vonni.

VIII. Az ügynökség átadása, minősítése

1. Ügynökség átadása:

Az ügynökség tagjait átadni csak igen indokolt esetben szabad. Abban az esetben, ha az operatív tiszt huzamosabb időn keresztül beteg, áthelyezés, tartós vezénylet esetén, vagy ha a célszerűség úgy kívánja, hogy más operatív tiszt foglalkozzon vele.

Az ügynökség tagjainak átadása minden esetben az osztályvezető engedélyével történhet. Az átadás, ha erre lehetőség van, személyes legyen. Kivételes esetekben fordulhat elő, hogy az új tartó jelszón keresztül veszi fel vele a kapcsolatot. Az ügynökség tagjait el kell igazítani, hogy milyen jelszóval kereshetik, aki a jelszót nem ismeri, azal nem tárgyalhat.

2. Az ügynökség minősítése:

Az ügynököket és rezidenseket évente egyszer, átadás esetén minden esetben minősíteni kell. (Irányelvek szerint lásd az 1. számú mellékletet.) Az ügynökség minősítése szükséges azért, hogy pontos áttekintést kapjunk az ügynökök, rezidensek, informátorok összetételéről, felhasználhatóságukról és felkészültségükről. Lehetőséget ad ellenőrzésükre, az ügynökségen belüli tartalékok feltárására, a jó ügynökök, rezidensek és informátorok céltuda-

tos foglalkoztatására. A minősítés célja, hogy felfedje az ügynöki munkában megmutatkozó főbb hibákat, feltárja az ügynökség soraiba befurakodott áruló, kétkulacsos ügynököket.

IX. Hogyan kell eljárni az áruló ügynökökkel?

A Belügyminisztérium állambiztonsági szerveinek ügynöksége közé befurakodhatnak ellenséges ügynökök. Ezek több típusát különböztetjük meg. Az áruló ügynök fogalmába a provokátor, a kétkulacsos és a kettős ügynök tartozik.

1. Provokátor ügynök:

Provokátor ügynök, aki ellenséges beállítottságból, vagy különféle anyagi előnyök és egyéb kedvezmények elérése céljából maga ellenséges tevékenységet szervez, más személyeket — akik egyébként nem folytatnak konkrét ellenséges tevékenységet — ellenséges tevékenységre buzdít és azokat, mint „ellenséges kezdeményezéseket“, vagy „új ügyeket“ jelenti a Belügyminisztérium állambiztonsági szerveinek.

2. Kétkulacsos ügynök:

Kétkulacsos ügynök, aki ellenséges beállítottságánál fogva a Belügyminisztérium állambiztonsági szerveitől kapott megbízatását a feldolgozás alatt álló személy, vagy csoport tagjainak elmondja. a tudomására jutott konkrét ellenséges tevékenységet szándékosan nem jelenti, vagy nem a valóságnak megfelelően jelenti. Kétkulacsos az az ügynök is, aki az ügynöki feldolgozás alatt álló személyek közül egyesekről különféle okok miatt nem tesz említést, róluk nem jelent.

3. Kettős ügynök:

Kettős ügynök, akit a BM állambiztonsági szervein kívül valamelyik imperialista hírszerző szerv is beszervezett és értékes, aktív ügynöki munkát az illető imperialista hírszerző szerv részére végez, vagy annak megbízásából dezinformációs adatokat jelent az állambiztonsági szervek részére.

Az áruló ügynököket:

1. le kell leplezni, vagy
2. vissza kell fordítani,

3. ha a visszafordítás nem lehetséges, ellenséges tevékenységük dokumentálása mellett felelősségre kell vonni. Velük szemben bírói úton kell eljárni.

Az áruló ügynök egyes típusainál

a döntés előtt az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:

- a) Szociális származását, osztályhelyzetét, milyen körből szervezték be, milyen céllal akart rábírní becsületes állampolgárokat ellenséges tevékenység végzésére, provokatív jelentéseivel milyen kárt okozott.
- b) Jelentése alapján indult-e olyan személyek ellen bírói eljárás, akik nem folytattak ellenséges tevékenységet és marasztaló ítéletet hoztak-e.

Kétkulacsos és kettős ügynök:

- a) Milyen körből szervezték be, terhelő, kompromittáló, vagy hazafias alapon, osztályhelyzete, szociális származása, népköztársaságunkhoz való viszonya, jártassága az operatív munkában, fel tudja-e mérni, hogy milyen tevékenységet folytat, családi helyzete.
- b) Árulásával milyen kárt okozott, tevékenységét milyen céllal követte el.
- c) Az áruló ügynökökkel egyidőben realizálható-e az ügy, amelyben dolgozott. Rendelkezésre áll-e jogi erejű bizonyíték. Nem vehetők őrizetbe, ha egyidejűleg nem lehet realizálni az ügyet. Ebben az esetben az ügynök őrizetbevételének az ügy realizálásával egyidőben kell történnie.
- d) Kettős ügynök esetében nem lehet-e felhasználni, tovább foglalkoztatni az illetőt imperialista hírszerző szerv tevékenységének felderítésére. Ebben az esetben a kettős ügynök őszinteségéről a leleplezés során meg kell győződni.

A fentiek figyelembevételével a központi és megyei politikai osztályok vezetői döntenek el, hogy az áruló ügynököt a Katonai Ügyészségnek adják át, vagy kizárják az ügynökség sorából. Ha tovább fel akarják használni, felhasználásáról javaslatot tesznek a BM Politikai Nyomozó Főosztály vezetőjének. Amennyiben az egyes ügynökökről adatok merülnek fel, hogy provokátor, kétkulacsos, vagy kettős ügynök, azt minden esetben ki kell vizsgálni. A vizsgálat időszakában az operatív tisztnek fokozott éber-

séggel, körültekintéssel kell vele foglalkozni. Az ügynök nem szerezhethet tudomást arról, hogy árulását felfedtük és annak kivizsgálását végezzük.

4. Azokat az ügynököket, akik dezinformátorok, provokátorok és erről konkrét bizonyosságot szerzünk, **ügynöki munkára** alkalmatlanoknak bizonyulnak, de őket büntetőjogiilag felelősségre vonni nem lehet, a hálózatból minden körülmények között ki kell zárni.

Áruló ügynök ügyében a vizsgálatot a BM II. Főosztály Vizsgálati Osztálya folytatja le.

Minden vezető kötelessége, hogy ellenőrizze, betartsa és betarttassa az ügynökség felhasználása során a hálózati munka alapelveiben rögzített követelményeket. Rendszeresen tanulmányozza az ügynökség összetételét, a beszervezések és kizárások alakulását. A hálózati munkában felelőtlenül eljáró, az ügynöki munka alapelveit megsértő operatív tiszteket szigorúan felelősségre kell vonni!

**Az ügynökök és rezidensek minősítését
az alábbi irányelvek szerint kell végrehajtani**

Ügynökök minősítése:

1. Az ügynök fedőneve:
foglalkozásában, beosztásában történt változás beszer-
vése óta.
2. Az ügynök személyi tulajdonságai és az állambiztonsági
szervekhez való viszonya:
milyen az állambiztonsági szervekhez való viszonya,
politikai állásfoglalása,
általános műveltsége,
nyelvtudása, különleges képzettsége,
személyi tulajdonságai (leleményes, bátor, éber, jó emlé-
kezőtehetsége van, jó tárgyalóképes stb.),
külföldi munkára alkalmas-e (ha igen, konkrétan meg-
indokolni),
milyen munkaterületen lehetne legjobban felhasználni,
rendelkezik-e operatív szempontból érdekes külföldi kap-
csolatokkal.
3. Az ügynököt a beszerzés óta hányszor és hogyan ellen-
őrizték, nem merült-e fel ellene gyanú, hogy dezinforma-
tív jelentéseket ad, vagy az ellenforradalom során dekons-
pirálódott.
4. Milyen ügyekben dolgozott eddig és milyen eredményes-
séggel. Jelenleg, mint ügynök milyen ügyben dolgozik,

milyen időközben találkoznak vele (havonta, kéthetenként stb.) és hol.

5. A munka során az ügynök nem dekonspirálódott-e, ha igen, kinek a hibájából és milyen intézkedést tettek.
6. Az ügynök milyen anyagi juttatásokban részesült.
7. Hogyan fejlődött a hírszerző képessége és bővült-e hírszerző lehetősége.

Rezidensek minősítése:

1. A rezidens fedőneve:
foglalkozásában és beosztásában történt változás a beszerzés óta.
2. A rezidens személyi tulajdonságai és az állambiztonsági szervekhez való viszonya:
milyen az állambiztonsági szervekhez való viszonya, politikai és általános műveltsége, személyi tulajdonságai (hasonlóan, mint az ügynököknél).
3. A rezidensi feladatok mellett informátori munkát végez-e.
4. Hogyan foglalkozik az informátorokkal (nevelés, eligazítás, konspiráció stb.). Független viszony nincs-e a rezidens és az informátor között.
5. Az operatív tiszt hány esetben ellenőrizte a rezidens találkozóit az informátorokkal. Hogyan fejlődött a rezidens.
6. A munka során a rezidens nem dekonspirálódott-e, ha igen, kinek a hibájából és milyen intézkedést tettek.
7. Hány operatív tiszt tartotta a kapcsolatot addig a rezidenssel.
8. A rezidenssel való találkozások hol történnek, illetve a rezidensek az informátorokkal hol találkoznak.

Készült: 350 példányban.

Kapják: elosztó szerint.